

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

Kansengelijkheid en
Onderwijsondersteuning

Van

1 - Persoonsgegevens

Datum

31 juli 2023

Referentie

40096669

Bijlagen

Brief ter ondertekening

Nota ter ondertekening MPVO 'Harbersbrief' TK
Strategische evaluatie kansengelijkheid

Aanleiding

In de OCW-begroting voor 2023 is als onderdeel van de Strategische Evaluatie Agenda een periodieke rapportage aangekondigd over beleid ter bevordering van kansengelijkheid in het funderend onderwijs. Het is goed gebruik om de Tweede Kamer voorafgaand daarvan te informeren over de onderzoeksopzet daarvoor (in de volksmond een 'Harbers-brief' genoemd, vanwege een motie Harbers c.s. die hierom vroeg, zie motietekst in bijlage).

Bijgaand treft u een voorstel voor deze Harbersbrief aan.

In de toelichting van deze nota is kort meer informatie opgenomen over de Strategische Evaluatie Agenda als instrument en over dit specifieke onderzoek.

Geadviseerd besluit

- **We adviseren u de brief te ondertekenen voor verzending aan de Tweede Kamer.**

Met deze brief informeert u de Kamer over de gekozen aanpak voor de strategische evaluatie van het beleid voor gelijke kansen in de periode 2017-2023.

Kernpunten

- In de brief lichten we doel en reikwijdte van het onderzoek toe:
  - Het doel is om inzicht te krijgen in de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van beleidsmaatregelen uit de periode 2017-2023 die bedoeld waren om kansengelijkheid in het funderend onderwijs te vergroten. We willen weten wat de impact is geweest van deze maatregelen en hoe we in de toekomst zo goed mogelijk de kansen van kinderen kunnen vergroten.
  - Onder kansengelijkheid verstaan we binnen dit onderzoek: de gelijke kansen van kinderen met dezelfde aanleg, ongeacht het opleidingsniveau, het beroep, het inkomen of de culturele achtergrond van hun ouders, om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen in het onderwijs.
- We gaan ook in op aanpak en planning van het onderzoek:
  - Voor de strategische evaluatie is binnen het raamcontract een nadere offerteaanvraag gedaan, op grond waarvan Andersson, Elffers, Felix de opdracht hebben gekregen om het onderzoek uit te voeren.

- De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september 2023-maart 2024.
- Het onderzoek richt zich op doeltreffendheid en doelmatigheid, van ieder geval de maatregelen op gebied van
  - voor- en vroegschoolse educatie, het onderwijsachterstandenbeleid in het primair en leerplusarrangement in het voortgezet onderwijs;
  - overgangen en doorstroom in het funderend onderwijs;
  - toegankelijkheid van het onderwijs en schoolkosten; en
  - verschillen in onderwijsuitkomsten en onderwijskwaliteit tussen groepen leerlingen en scholen.
- De onafhankelijkheid van het onderzoek wordt extra gewaarborgd doordat het externe onderzoeksbureau een klankbordgroep van onafhankelijke wetenschappers zal vormen, die eveneens adviseert over methode en inhoudelijke keuzes en conclusies van het onderzoek.
- De brief en de onderzoeksopzet zijn afgestemd met FIN/IRF.
- Er wordt een begeleidingscommissie gevormd voor dit onderzoek met medewerkers van het ministerie van Financien (FIN) en OCW. Eventuele wensen van de Tweede Kamer kunnen via die route ook aan onderzoekers worden meegegeven. Dit wordt in het startgesprek voor het onderzoeksproject met de onderzoekers besproken.

Toelichting

- Sinds 2021 werkt het departement met een Strategische Evaluatie Agenda (SEA), ter vervanging van de beleidsdoorlichtingen van voorheen.
- De agenda wordt departementaal opgesteld, grotendeels aan de hand van thema's in de begroting. Voor 2023 staat o.a. dit onderzoek op de planning.
- Het onderzoek is bedoeld als een breed synthese-onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van OCW-beleid voor kansengelijkheid in het funderend onderwijs in de afgelopen jaren (2017 - 2023). Voor deze periodieke rapportages is een handboek opgesteld door FIN, dat gebruikt wordt bij de opzet en uitwerking van het onderzoek.
- Het onderzoek gebeurt op basis van bestaande bronnen. Er wordt dus geen nieuw onderzoek gedaan naar de effectiviteit van beleidsmaatregelen.
- In het eindrapport wordt ten minste antwoord gegeven op de vragen:
  - Welke conclusies kunnen worden getrokken over de doeltreffendheid en doelmatigheid van de instrumenten voor het vergroten van kansengelijkheid in het funderend onderwijs?
  - In welke mate zijn voorwaarden voor het bereiken van doeltreffendheid en doelmatigheid gerealiseerd?
  - Hoe kunnen doelmatigheid en doeltreffendheid verhoogd worden?

Bijlage:

MOTIE VAN HET LID HARBERS C.S.

Voorgesteld 25 september 2014

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat financiële verantwoording van elke euro belastinggeld aan de Kamer belangrijk is en daarom elk beleidsartikel één keer per vier tot zeven jaar goed moet worden doorgelicht;

constaterende dat de Kamer bij beleidsdoorlichtingen tot nu toe alleen achteraf betrokken is;

verzoekt de regering om, met ingang van 1 januari 2015 de Tweede Kamer voorafgaand aan de start van een beleidsdoorlichting te informeren over de opzet en vraagstelling en de Tweede Kamer de mogelijkheid te geven invloed uit te oefenen op de opzet en vraagstelling,

en gaat over tot de orde van de dag.

Harbers

Koolmees

Nijboer

Van Hijum

Schouten

Dijkgraaf

Kamerstuk 34 000, nr. 36